

عنوان: درد شکمی

درد های شکمی :

درد های شمی نوع اول ،مثل درد ناشی از اسهال ، نفخ ، دل پیچه و عادت ماهیانه در خانم ها را تقریبا همه ی مردم می شناسند و حد اقل چند بار در طول زندگی آنرا تجربه کرده اند.

برخی از دردهای شکمی، ساده و پیش پا افتاده اند و به درمان نیاز ندارند و خود به خود هم بهبود میابند اما گاهی دردهای شکمی خطرناک و حتی کشنده هستند و اگر طی چند ساعت به کمک بیمار نشتابیم، جان و سلامت وی در معرض خطر قرار میگیرد. دردهای خطرناک و جدی خصوصیتی دارند که توجه به آنها برای اقدام به موقع و مراجعه به پزشک مهم است.

شکم به حد فاصل بین پرده دیافراگم تا ناحیه ورودی لگن گفته می شود و یک حفره تو خالی است که برخی اندام های تو خالی مثل بخش کوچکی از مری، معده، روده بزرگ، روده کوچک و نیز کبد، طحال، لوزالمعده و کیسه صفرا در آن جای گرفته اند.

دردو طرف مهره ها و در ناحیه پشت، کلیه و سیستم مجاری ادراری و کمی پایین تر در ناحیه تحتانی شکم، رحم، تخمدان ها و ضمائم آن در جنس مونث قرار گرفته اند

۱۳نوع از آن ها که نیاز به پیگیری دارند عبارتند از:

۱- درد های ارجاعی :

منشا این دردها از محوطه خارج شکمی است. یعنی بیمار با درد شکم مراجعه می کند و بعد از معاینه و آزمایشات معلوم می شود مثلا درد مربوط به عفونت قسمت تحتانی ریه و در اثر سینه پهلو کردن بوده و عفونت باعث انتشار درد به حفره شکمی شده است.

• ۲- دردهای شدید و نفس گیر:

• دردهای ناتوان کننده و شدید که فرد در اثر آن خمیده و دولا راه می رود. نمی تواند بخوابد یا قادر به حضور در محل کارش نیست و به بررسی نیاز دارند.

• ۳- دردهای متداوم :

• دردهای کوتاه مدت شکمی معمولا مهم نیستند مثلا تولید زیاد گاز در روده ها و حرکات آن ممکن است درد ایجاد کند و معمولا بعد از مدت کوتاهی بهبود می یابند ولی تداوم آن می تواند مشکل ساز باشد. دردهای شدید و عود کننده و طول کشیده از مواردی هستند که باید بررسی شوند

• ۴- دردهای همراه با تب :

• دردهای همراه با تب، درد غیر معمولی و معمولا نشان دهنده وجود عفونت داخل بدن است. گاهی زخم معده یا اثنی عشر دچار عارضه پارگی می شوند و در حفره شکم ایجاد عفونت می کنند. ابرسه های داخل شکم، التهاب کیسه صفرا یا لوزالمعده و سنگ های کلیوی که دچار عارضه شده اند از علل مهم تب همراه با دل درد هستند و همگی بیماری های مهمی به شمار می آیند.

• ۵- دردهای همراه با زردی پوست :

• به بررسی دقیق تر و گاه بستری بیمار نیاز دارد. این وجود درد همراه با زردی پوست، می تواند به علت وجود سنگ کیسه صفرا، تکان خوردن آن و در نتیجه انسداد مجاری صفراوی باشد. این بیماران با دل درد شدید و استفراغ مراجعه می کنند و گاهی لازم است در اسرع وقت تحت عمل جراحی قرار بگیرند.

• ۶- دردی که به پشت می زند :

• این نوع دردها ممکن است با دردهای کمر یا درد عضلانی اشتباه گرفته شوند ولی همراهی درد شکم با درد پشت گاه به دلیل التهاب پانکراس و یا التهاب و زخم اثنی عشر است.

• ۷- درد همراه با خونریزی گوارشی :

• درد شکم و استفراغ حاوی خون، میتواند به دلیل خونریزی از مری یا معده باشد. خونریزی گاهی ناشی از وجود زخم در دستگاه گوارش فوقانی، بیماری های مزمن کبدی، یا حتی سرطان دستگاه گوارش است. گاهی خونریزی گوارشی خود را با سیاه شدن رنگ مدفوع نشان می دهد و برخی اوقات در فرد دچار درد شکم، خون روشن به همراه مدفوع یا بدون آن از مقعد دفع می شود. در همه این موارد باید هر چه سریعتر به پزشک مراجعه شود.

• ۸- دردی که با تغییر وضعیت تشدید می یابد :

• اگر در اثر حرکت، پهلو به پهلو شدن و سرفه درد ناحیه شکم تشدید شود، احتمالاً اتفاق مهمی افتاده و پرده پوشاننده حفره شکم دچار التهاب شده است. به این حالت پریتونیت گفته می شود. پریتونیت یکی از اورژانس های پزشکی است و اغلب به عمل جراحی اورژانس نیاز دارد. چنین افرادی در زمان معاینه شکم با کوچکترین فشار روی جدار شکم دچار درد بسیار شدید می شوند. سوراخ شدن جدار روده یا معده و انسداد عروقی که به روده ها خونرسانی می کنند، از علت های منجر به پریتونیت (التهاب حفره داخلی شکم) هستند.

• ۹- دردی که به کشاله ران تیر می کشد :

• دردی که از ناحیه کمر شروع و به کشاله ران انتشار می یابد، معمولاً ناشی از بیماری های کلیوی مانند عفونت کلیه و سنگ های کلیوی هستند. بیماران اغلب شکایت های دیگری از قبیل سوزش ادرار، تهوع، و استفراغ هم دارند.

• ۱۰- درد عصبی :

• برخی بیماران هنگام مراجعه به یک نقطه خاص مانند ناف یا پهلو یا نقطه ای زیر دنده ها اشاره می کنند و از درد این نواحی شکایت دارند و در معاینه و بررسی ها نکته ای که نشان دهنده بیماری باشد یافت نمی شود. این دردها بیشتر جنبه روحی روانی (سایکوسوماتیک) دارند. در این زمان پزشکان بیماران را به خواب خوب، ورزش، کنترل وزن و کنترل استرس های محیطی تشویق می کنند و در صورت لزوم به روانپزشک ارجاع می دهند

• ۱۱- دردی که در اثر فعالیت ایجاد می شود :

• این نوع درد شکم باید جدی تر بررسی شود. اگر درد بالای شکم در اثر فعالیت، مثلاً ورزش یا از پله بالا رفتن ایجاد شود، به خصوص اگر با تهوع و تنگی نفس یا تعریق همراه باشد، ممکن است درد قلبی باشد

• متناسفانه مبتلایان به چنین دردهایی خیلی دیر مراجعه میکنند و اغلب درد را به مشکلات معده نسبت می دهند. خصوصیت مهم درد قلبی آنست که در اثر فعالیت تشدید می شود و با استراحت بهبود می یابد. گاهی درد ناشی از حمله قلبی به هیچ وجه در قفسه سینه یا بازوها احساس نمی شود و فقط در ناحیه بالای شکم احساس می شود.

• کد : QM.SH.PA.55.00

• عنوان : درد شکمی

• تهیه کننده : سارا هوشمند

• تایید کننده : کمیته آموزش به بیمار

• ناظر کیفی : سوپروایزر آموزش سلامت

• دکتر محمد صالح محمودی

• ۱۲- درد زونا :

• یک بیماری ویروسی است که با درد نسبتاً شدید شکمی آغاز می شود و ابتدا تشخیص آن دشوار است ولی بعد از حدود یک هفته از شروع علائم ضایعات تاولی آن در ناحیه دردناک شکم پدیدار و تشخیص قطعی می شود . معمولاً این درد یک طرفه است

• ۱۳- درد قاعدگی :

• در بیشتر خانم ها به فاصله کمی از شروع عادت ماهیانه آغاز می شود. بسیاری از خانم ها با این نوع درد آشنایی دارند و آن را در هر بار قاعدگی تجربه می کنند . اگر در هر دوره درد به صورت غیر عادی از دوره های قبل بود، بیمار باید تحت بررسی قرار بگیرد .

• ممکن است کیست تخمدان پاره شود یا حتی بارداری خارج رحمی ، شبیه این درد ها را ایجاد کند .

• با ارزیابی سلامتی و تندرستی برای شما